

# NYHETS BREV

Insideinfo till SSD:s säljare, åf och rådgivare



SCANDINAVIAN  
SEED

Box 840  
Kinneгатan 27 B  
531 18 Lidköping  
tel 0510-48 40 51/52/54  
fax 0510-48 40 53  
info@scandinavianseed.se  
www.scandinavianseed.se

## Vad gör vi i den blossande sojadbatten?



## Sojaböner och lupiner– något för Sverige?

I skuggan av odlingsproblemen för brasilianska sojaböner har Scandinavian Seed tittat på alternativa lösningar och genomfört ett demonstrationsförsök med tre österrikiska sojabönsorter.

Försöket genomfördes under 2009 på Hallfreda gård, Gotland, av försöksansvarige Bo Petterson. Sådden gjordes den 29 april när jordtemperaturen nått 10 grader.

De sorter som såddes var Merlin, Cordoba och Malaga. Av dessa var Merlin den tidigast mognande sorten. Utsädesmängden var 60 grobara kärnor/m<sup>2</sup> och radavståndet 50 cm. Varje ruta omfattade 4,0 m x 16,0 m och skörderutan 1,25 m x 10,0 m.

Eftersom sojaböner är självförsörjande på kväve och behandlade med bakteriekultur från början, gödslades endast med PK 11-21, 300 kg/ha den 29 april. Därefter handrensades grödan vid två tillfällen, 2 juni och 16 juni. Sojaböner utvecklas långsamt och radavståndet är stort, därför behövs normalt två ogräsbekämpningar. Grödan såg bra ut enligt Bo Petterson.

I början av juni drabbades försöket av frost, men detta märktes aldrig på bönorna. Bo påpekar också att sorterna helst skall vara lite längre eftersom det gör dem mer lätttröskade. Bland sorterna i försöket var Malaga lite högre och baljorna satt också högre upp.

Vid skörd förhindrade det rikliga regnandet en normal tröskning så det gjordes istället för hand och därefter lades bönorna på kalluftstork för att slutligen tröskas. Bo antar att det under ett normalår hade gått att tröska dem konventionellt.

| Sort    | Skörd<br>kg/ha | Skörde-<br>höjd,<br>cm | Stjälk-<br>längd<br>cm | Stjälk-<br>styrka<br>0-100 | Mognad<br>datum | Uppkomst<br>datum | Protein<br>% av ts |
|---------|----------------|------------------------|------------------------|----------------------------|-----------------|-------------------|--------------------|
| Merlin  | 1920           | 37                     | 37                     | 100                        | 1001            | 0519              | 42,4               |
| Cordoba | 2512           | 45                     | 51                     | 90                         | 1015            | 0522              | 41,2               |
| Malaga  | 3024           | 55                     | 57                     | 80                         | 1101            | 0524              | 44,0               |

Resultat demonstrationsförsök Hallfreda gård, Gotland 2009.

Det var längesedan regelrätta försök gjordes med sojaböner i Sverige. Man får faktiskt gå tillbaka till 70-talet, då man fick skördar på ca 1 500 kg/ha och med en ympning som fungerade dåligt enligt Staffan Larsson. Vår och höstfrost ställde också till problem.

### Försök med Lupiner

Ett annat försök med en proteingröda som gått ganska obemärkt förbi här i Sverige är det ekologiska försök med lupiner som genomförts av Hushållningssällskapet i Kristianstad hos Peter Nilsson, Nöbbelöv, under 2009 men även 2008.

#03/10

# NYHETS BREV

Insideinfo till SSD:s säljare, åf och rådgivare



SCANDINAVIAN  
SEED

Box 840  
Kinnegatan 27 B  
531 18 Lidköping  
tel 0510-48 40 51/52/54  
fax 0510-48 40 53  
info@scandinavianseed.se  
www.scandinavianseed.se

**Behöver ni  
fler ex.  
av vår  
Vallguide  
eller  
Majsguide?**

**Beställ på hemsidan  
eller kontakta oss.**



Försöket har legat på typisk potatisjord, en något mullhaltig lerig sand, som visat sig fungera alldeles utmärkt för lupinodling.

Enligt Staffan Larsson, SLU i Uppsala, som är ansvarig för försöken så har man tidigare gjort misslyckade artförsök med åkerbönor och lupiner på lerjord i Västergötland och Östergötland. En jordart för lupiner som bara innebär elände, enligt Staffan Larsson.

Scandinavian Seed representerar två av lupinsorterna i försöken, Boregine och Probor. Båda med tyskt ursprung och grenade sorter.

| Sort             | Skörd<br>Kg/ha | Vatten<br>v. skörd<br>% | Protein<br>halt,<br>% | Mognad<br>datum | Mognad<br>dagar | Stjälk-<br>styrka<br>% | Stjälk-<br>längd,<br>cm | Höjd<br>v. skörd<br>cm |
|------------------|----------------|-------------------------|-----------------------|-----------------|-----------------|------------------------|-------------------------|------------------------|
| Bora             | 3520           | 25,2                    | 35,0                  | 0821            | 117             | 100                    | 54                      | 54                     |
| ILC Rose         | 3510           | 21,7                    | 29,0                  | 0818            | 114             | 100                    | 53                      | 53                     |
| Boregine         | 3700           | 20,0                    | 32,0                  | 0818            | 114             | 100                    | 51                      | 51                     |
| Probor           | 3580           | 22,9                    | 38,5                  | 0818            | 114             | 100                    | 48                      | 48                     |
| Prima +<br>havre | 2720           | 18,9                    | 34,9                  | 0815            | 111             | 98                     | 42                      | 42                     |

Källa: Off. ekologiska försök 2008, R7-619.

| Sort            | Skörd<br>Kg/ha | Vatten<br>v. skörd<br>% | Protein<br>halt,<br>% | Mognad<br>datum | Mognad<br>dagar | Stjälk-<br>styrka<br>% | Stjälk-<br>längd,<br>cm | Höjd<br>v. skörd<br>cm |
|-----------------|----------------|-------------------------|-----------------------|-----------------|-----------------|------------------------|-------------------------|------------------------|
| Bora            | 3520           | 32,1                    | 34,8                  | 0817            | 111             | 100                    | 69                      | 61                     |
| Galant          | 2780           | 39,5                    | -                     | 0817            | 111             | 95                     | 57                      | 54                     |
| Boregine        | 3710           | 32,8                    | 32,3                  | 0819            | 113             | 100                    | 66                      | 60                     |
| Probor          | 4710           | 33,3                    | 40,9                  | 0819            | 113             | 100                    | 57                      | 54                     |
| Viol +<br>havre | 4420           | 29,1                    | 36,1                  | 0817            | 111             | 100                    | 62                      | 57                     |

Källa: off. ekologiska försök 2009, R7-619.

Det är väl ingen tvekan om att om vi vill komma från det utländska sojaberoendet, så måste vi förutom ärter och åkerbönor, undersöka närmare vad som händer i vår omvärld när det gäller nya sorter av högproteingrödorna soja och lupin.

Vad vi sett av beskrivna försök är det förmodligen lupinen, som med sin kortare vegetationstid ligger närmst till för en större odling i Sverige.

**Johan Klingspor**  
VD, Scandinavian Seed AB



Är du inte intresserad av att få vårt Nyhetsbrev? Kontakta oss på [info@scandinavianseed.se](mailto:info@scandinavianseed.se) så stryker vi dig från vår mail-lista.